

Sygn. akt II CO 10/12

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 27 lutego 2012 r.

skargi M. P. i J. P.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2004 r., wydanego w sprawie z powództwa
M. P. i J. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta P. sprawującego funkcję
Starosty

o wydanie nieruchomości,

**stwierdza swą niewłaściwość i sprawę przekazuje do
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.**

Uzasadnienie

W sprawie, w której wniesiona została skarga o wznowienie postępowania, w pierwszej instancji orzekał Sąd Okręgowy, natomiast w drugiej instancji orzekał Sąd Apelacyjny, który wyrokiem z dnia 18 listopada 2002 r. zmienił wyrok zaskarżony apelacją i powództwo oddalił. Sąd Najwyższy orzekał w tej sprawie wskutek zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego kasacją, którą wyrokiem z dnia 19 listopada 2004 r. - oddalił (sygn. akt II CK 146/04).

Właściwość sądu w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania reguluje art. 405 k.p.c. Sposób określenia sądu właściwego do wznowienia postępowania związany jest z przyczynami wznowienia. Artykuł 405 k.p.c. wyraźnie rozróżnia przypadek wznowienia postępowania z przyczyn nieważności (art. 401 k.p.c.) oraz na podstawie przewidzianej w art. 401¹ k.p.c. W obu przypadkach do wznowienia postępowania właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej (art. 405 zd. pierwsze k.p.c.). W postanowieniu z 19 kwietnia 2006 r. (I PO 1/06, OSNP 2007, nr 9-10, poz. 134) Sąd Najwyższy stwierdził, że przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, właściwy do rozpoznania skargi o wznowienie postępowania w razie oparcia jej na podstawie nieważności (art. 401 k.p.c.), należy rozumieć sąd orzekający w instancji, w której postępowanie było dotknięte nieważnością, a gdy nieważnością było dotknięte postępowanie w więcej niż jednej instancji - sąd wyższej instancji (art. 405 k.p.c.). W przekazanej Sądowi Najwyższemu sprawie skarga nie jest oparta na wskazanych podstawach, co wyklucza właściwość Sądu Najwyższego.

Do wznowienia postępowania na innej podstawie, właściwy jest sąd, który ostatnio orzekał co do istoty sprawy (art. 405 zd. drugie k.p.c.). Pojawiające się w orzecznictwie rozbieżności odnośnie do rozumienia pojęcia „sąd orzekający ostatnio co do istoty sprawy” stały się przyczyną podjęcia przez Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów uchwały z 3 kwietnia 2007 r. (III CZP 137/06, OSNC 2007, nr 9, poz. 125), w której stwierdził, że sąd drugiej instancji, który oddalił apelację, jest sądem orzekającym ostatnio co do istoty sprawy w rozumieniu

art. 405 zd. drugie k.p.c., właściwym do wznowienia postępowania na podstawach określonych w art. 403 k.p.c. Orzeczeniem co do istoty sprawy nie jest natomiast wyrok Sądu Najwyższego oddalający skargę kasacyjną (uchwała SN z 3 kwietnia 2007 r., III CZP 137/06, OSNC 2007, nr 9, poz. 125).

Przyjąć zatem należy, że wypadkach objętych art. 405 zd. drugie k.p.c. do wznowienia postępowania właściwy jest: 1) sąd pierwszej instancji, gdy jego orzeczenie nie zostało zaskarżone, 2) sąd drugiej instancji, gdy oddalił apelację albo zmienił wyrok sądu pierwszej instancji i wyrok ten uprawomocnił się albo gdy wniesiona od tego wyroku skarga kasacyjna została oddalona.

Z przytoczonych względów należało orzec, jak wyżej (art. 200 § 1 i 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.).